ابتکار

روزنامه صبح ایران

چهارشنبه ۲۸ دی ۱۴۰۱
۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۴
۱۸ ژانویه ۲۰۲۳
سال هجدهم
شماره ۵۲۹۰
۱۲ صفحه
۵۰۰۰ تومان

جریمه انصراف خرید خودرو از بورس و قیمت واقعی ربع سکه

آن روی دیگر سکه و خودرو در بورس

بورس در روز نخست، شاهد فروش دو هزار و ۸۰۰ قطعه سکه ربع بهار آزادی بود اما تنها ۷۴۴ نفر حاضر به خرید ربع سکه شدند و ۴۹۷ هزار و ۲۰۰ قطعه دیگر بدون مشتری ماند که امکان دارد هرگز به فروش نروند.

از سوی دیگر قیمت ربع سکه در بورس روز تحویل از انبار، مشمول هزینه اضافی می‌شود. به این ترتیب خریداران در روز اول عرضه باید هفت میلیون و ۸۵۰ هزار تومان پول بدهند در حالی که می‌توانستند همان روز ربع سکه را در معاملات تک‌فروشی به قیمت هفت میلیون و ۷۲۰ هزار تومان خریداری کنند. دلیل اصلی اینکه تنها ۷۴۴ نفر، قدم جلو گذاشتند و از مجموع ۵۰۰ هزار سکه آماده به فروش، تنها دو هزار و ۸۰۰ سکه تعیین تکلیف شد، همین مسئله است.

به گزارش فرارو، خرید خودرو از بورس و خرید سکه در بورس امکان مالی نسبتا تازه‌ای است.

شرح درصفحه ۸

در جمع مدیران سازمان تعزیرات حکومتی مطرح شد

انتقاد اژه‌ای از تاخیر در اجرای احکام تعزیرات

صفحه ۲

«ابتکار» سفر امیرعبداللهیان به ترکیه را بررسی می کند

تهران- آنکارا در مسیر همگرایی

صفحه ۱۱

سرمقاله

سیف الرضا شهابی

بیا قزوین!

عکسی را از سر در آهنی سفارت انگلستان در خیابان فردوسی تهران دیدم که بر روی آن و دیوار کنارش مملو از شعارهای سیاسی در حمایت از جمهوری اسلامی و علیه انگلستان بود در میان دستنوشته‌های مزبور که اکثر آنها شعارهایی هستند که در تظاهرات داخلی ملاحظه می‌شود جمله‌ای دو کلمه‌ای توجه ام را بیشتر جلب کرد و این بود: بیا قزوین!

منظور نویسنده کاملا مشخص است و مخاطب این دو کلمه در درجه اول سفیر انگلستان و بعد احتمالا پرسنل انگلیسی سفارت بود.

از آنجایی که ایران در حوزه نفوذ انگلستان قرار داشت در دویست سال اخیر کمتر کشوری به اندازه این کشور استعمارگر به ایران و نخبگان و رجال آن لطمه زد از توطئه در قتل میرزا ابوالقاسم قائم مقام فراهانی و میرزا تقی خان امیرکبیر و جدایی هرات و بحرین از ایران تا کودتای ۲۸ امرداد سال ۱۳۳۲ علیه دولت قانونی دکتر محمد مصدق دولتی که هدفش ملی کردن صنعت نفت و کوتاه کردن دست انگلیسی ها از ثروت ملی بود و حتی لندن در تدوین قراردادهای گلستان و ترکمانچای دخالت کرد و به ضرر ایران و به نفع روسیه تزاری اهتمام ورزید.

با همه مواردی که ذکر شد اگر خواسته باشیم به دیگر موارد و عملکرد ناصواب انگلستان در ایران پرداخته شود مثنوی هفتاد من کاغذ می شود راه مخالفت با انگلستان در نوشتن شعار بر روی در و دیوار آن نمی‌باشد این کار مخصوصا با شعاری که نوشته شد بسیار سبک و سخیف است و در شان یک ایرانی و آن هم یک ایرانی که در خود احساس مسئولیت می‌کند به مخالفت با انگلستان بر خیزد نمی‌باشد.

ادامه درصفحه ۲

اخبار

بیانیه پایانی نشست سه جانبه السیسی، محمود عباس و ملک عبدالله در قاهره

مصر روز سه‌شنبه میزبان نشست سه جانبه سران در قاهره بود تا درباره تحولات مساله فلسطین و اوضاع منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط با آن گفتگو شود.

به گزارش ایسنا، به نقل از روسیا الیوم، عبدالفتاح السیسی، رئیس جمهوری مصر، عبدالله دوم، پادشاه اردن و محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در این دیدار بر ضرورت حفظ حقوق مشروع فلسطین و ادامه تلاش‌های مشترک برای دستیابی به صلحی جامع، عادلانه و پایدار بر اساس تشکیل دو کشور و تشکیل کشور مستقل فلسطین در مرزهای ۴ ژوئن ۱۹۶۷ با پایتختی قدس شرقی، مطابق با قوانین بین المللی، قطعنامه‌های مربوط به مشروعیت بین المللی و ابتکار صلح عربی تاکید کردند.

السیسی و عبدالله دوم حمایت کامل خود را از تلاش‌های محمود عباس، رئیس‌تشکیلات خودگردان فلسطین در این شرایط حساسی که مساله فلسطین در بحبوحه چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی فزاینده به سر می‌برد، تاکید کردند.

این مقامات بر لزوم حمایت جامعه جهانی از مردم فلسطین و حقوق مشروع آنها و همکاری برای یافتن یک چشم‌انداز سیاسی واقعی که مذاکرات جدی و موثر را برای حل و فصل مسئله فلسطین بر اساس تشکیل دو کشور را آغاز کند، تاکید کرده و نسبت به خطر ادامه فقدان چشم انداز سیاسی و پیامدهای آن بر امنیت و ثبات هشدار دادند. آنها همچنین بر لزوم توقف همه اقدامات غیرقانونی و یکجانبه اسرائیل از جمله شهرک سازی‌ها، مصادره اراضی فلسطینی، تخریب خانه‌ها، آواره کردن فلسطینی‌ها از خانه‌هایشان، تجاوزات مداوم اسرائیل به شهرهای فلسطین و نقض وضعیت تاریخی و قانونی موجود در قدس و مقدسات آن، که راه حل دو کشوری و شانس دستیابی به صلح عادلانه و جامع را تضعیف می‌کند، تاکید کردند. آنان بر ضرورت حفظ وضعیت تاریخی و حقوقی موجود در قدس و مقدسات اسلامی و مسیحی آن و تضمین احترام به این حقیقت که مسجد الاقصی با مساحت ۱۴۴ دونم آن یک عبادتگاه مختص مسلمانان بوده و اینکه اداره اوقاف قدس و امور مسجد الاقصی وابسته به وزارت اردنی اوقاف، امور اسلامی و اماکن مقدس تنها مرجعی است که مجاز به اداره امور مسجد الاقصی و تنظیم ورود به آن است، تاکید کردند. السیسی و محمود عباس همچنین بر اهمیت قیمومیت تاریخی اردن بر اماکن مقدس اسلامی و مسیحی در قدس و نقش آن در حفاظت از این مقدسات و هویت عربی، اسلامی و مسیحی تاکید کردند.

مجله آمریکایی:

عربستان وهابی دلیل اصلی گسترش تروریسم است

یک مجله آمریکایی نوشت، ادعاهای آمریکا درباره مبارزه با تروریسم دروغ است و اگر آمریکا در این موضوع جدی است، باید با وهابیت در سراسر جهان مبارزه کند و این کار با قطع منابع مالی سعودی امکان‌پذیر است.

به گزارش ایسنا، به نقل از سایت العهد، مجله آمریکایی اسمال وارز ژورنال در گزارشی ضمن انتقاد از ماهیت روابط عربستان-آمریکا نوشت، سیاست‌های آمریکا در منطقه داعیان خشونت در ارتباط با وهابیت را تشویق می‌کند.

اسمال وارز ژورنال نوشت، اگر آمریکا واقعا در ریشه‌کن‌سازی تروریسم جدی است، باید با وهابیت در سراسر جهان مبارزه کرده و منبع درآمد عربستان را متوقف کند و دموکراسی را برای مردم عربستان محقق کند نه اینکه ریاض را به اسلحه و گلوله مجهز کند. همچنین این مجله نوشت، جنگ (ادعایی) آمریکا علیه تروریسم به دلیل اینکه آمریکا منبع افراط‌گرایی را نادیده گرفت و به ریشه‌های اصلی تروریسم برگرفته از گسترش تفکرات وهابی سعودی توجه نکرد، با شکست مواجه شد، گروه‌هایی در عربستان از گروه‌های تروریستی وهابی حمایت می‌کنند و این مساله دلیل اصلی کشته شدن آمریکایی‌ها در خارج است.

در ادامه این گزارش نیز با اشاره به حمایت ثروتمندان سعودی از گروه‌های تروریستی وهابی آمده است، مهمترین کاری که آمریکا می‌تواند انجام دهد، مبارزه با وهابیت در سراسر جهان است و این کار با قطع منابع مالی عربستان ممکن است، وهابیت بدون حمایت مالی عربستان نمی‌تواند تفکرات خود را در جهان اشاعه دهد و هرچقدر منابع سعودی‌ها از فروش نفت بیشتر شود، سرمایه‌گذاری آنها برای وهابیت بیشتر خواهد شد.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس

۱۰ توصیه مرکز پژوهش‌های مجلس برای حل مساله گاز

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در تشریح ۱۰ توصیه راهبردی برای حل مسئله ناترازی گاز گفت: حل مساله ناترازی گاز نه یک راهکار، بلکه نیاز به اقداماتی چندگانه و چندوجهی دارد.

به گزارش ایسنا به نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بابک نگاهداری رییس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی حسب رسالت پژوهشی این مرکز و با بیان اینکه حل مساله ناترازی گاز نه یک راهکار، بلکه نیاز به اقداماتی چندگانه و چندوجهی دارد، ۱۰ اقدام راهبردی زیر را در راستای حل مساله ناترازی گاز طبیعی در کشور پیشنهاد داد؛

این ۱۰ توصیه راهبردی عبارتند از؛

۱) توسعه ظرفیت ذخیره سازی گاز کشور: در مواجهه با مساله ناترازی گاز، بایستی دو مفهوم ناترازی فصلی (اوج مصرف) و ناترازی سالانه را از یکدیگر تفکیک کرد. آنچه در حال حاضر کشور را با چالش مواجه کرده است، ناترازی فصلی است. راه حل اصلی تمام کشورهایی که گاز سهم جدی در سبد مصرفی آنها دارد برای حل مساله ناترازی فصلی، ذخیره سازی گاز طبیعی است. ایران نیز به عنوان سومین تولیدکننده و چهارمین مصرف کننده گاز، بایستی در گام اول به سهم ۱۰ درصدی ظرفیت ذخیره سازی به کل مصرف و درگام بعد به سهم ۲۰ درصد دست یابد. در این میان حل اختلافات داخلی شرکت‌های تابعه وزارت نفت، حائز اهمیت است.

۲) جلوگیری از تشدید ناترازی گاز در بخش های مختلف: گام نخست برای حل مساله ناترازی سالیانه گاز، جلوگیری از تعمیق و تشدید این ناترازی است. از آنجا که بخش عمده شبکه گازرسانی کشور تکمیل شده و توسعه صنایع انرژی‌بر مبتنی بر سوخت و خوراک گاز نیز تاکنون به میزان بالایی انجام شده است، از این پس رویکرد کشور در سمت مصرف بایستی اصلاح الگوی مصرف با هدف تثبیت و کاهش نرخ رشد مصرف در بخش های مختلف باشد. به عنوان مثال در بخش صنعت، نیاز به تغییر راهبرد توسعه صنایع انرژی‌بر بزرگ مقیاس به توسعه واحدهای تکمیلی در زنجیره ارزش، در بخش نیروگاهی افزایش ظرفیت تولید با اولویت سیکل ترکیبی و تنوع بخشی به سبد تولید انرژی (زغال سنگ و تجدیدپذیر) و در بخش ساختمان، اعمال واقعی مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان در ساختمان های جدیدالاحداث می باشد.

۳) حذف یارانه انرژی از زنجیره گاز و انتقال آن به ابتدای زنجیره به منظور تخصیص بهینه یارانه انرژی: به منظور ایجاد زمینه واقعی تصمیم‌گیری دولت برای مدیریت یارانه انرژی، افزایش انگیزه شرکت ملی گاز برای بهینه‌سازی مصرف گاز در حوزه پالایش، انتقال و توزیع، و همچنین ایجاد زمینه کاهش و بهینه سازی مصرف در مصرف کنندگان نهایی گاز، پیشنهاد می شود کل گاز غنی و منابع حاصل از آن در ابتدای زنجیره در اختیار دولت قرار گرفته، یارانه از طول زنجیره حذف شده و مستقیما توسط دولت به مصرف کننده نهایی (بخش خانگی، صنعت و نیروگاه) تخصیص یابد. در اینجا هیچ‌گونه افزایش قیمتی متوجه مصرف کننده نهایی نخواهد بود.

۴) اولویت دهی به بحث بهینه‌سازی مصرف از طریق اصلاح و تقویت ساختار مربوطه: در حال حاضر وزارت نفت و نیرو خود را متولی تولید نفت و گاز و برق کشور می دانند و همواره تلاش دارند افزایش مصرف را با افزایش تولید پاسخ دهند؛ لذا مساله بهینه سازی مصرف انرژی هیچ گاه به عنوان اولویت این دو وزارتخانه و در نهایت کشور قرار نگرفته است. از این رو لازم است تمهیداتی در سطح دولت و به ویژه در این دو وزارتخانه برای تقویت ساختار بهینه‌سازی مصرف انرژی لحاظ شود.

۵) اولویت‌دهی به تسویه گواهی صرفه‌جویی انرژی مبتنی بر ماده (۱۲) و بازار بهینه‌سازی: مشکل عمده در عدم اجرای پروژه‌های بهینه‌سازی مبتنی بر ماده (۱۲) و بازار بهینه‌سازی انرژی، عدم تسویه گواهی‌های صرفه‌جویی انرژی توسط دولت است. در حال حاضر منابع حاصل برای این ماده در قالب مصارف تبصره (۱۴) دیده شده است که هیچگاه محقق نمی‌شود. لذا دولت بایستی به منظور عملیاتی شدن پروژه‌های بهینه‌سازی انرژی در ابعاد گسترده، تسویه اوراق صرفه جویی انرژی را از طرق مختلف نظیر تهاتر با قبوض انرژی یا بدهی‌های مالیاتی دارنده گواهی، تخصیص بخشی از منابع تبصره (۱) برای بازپرداخت طرح‌های بهینه‌سازی مصرف، امکان تبدیل گواهی صرفه‌جویی به سایر اوراق مالی و ... در اولویت قرار دهد.

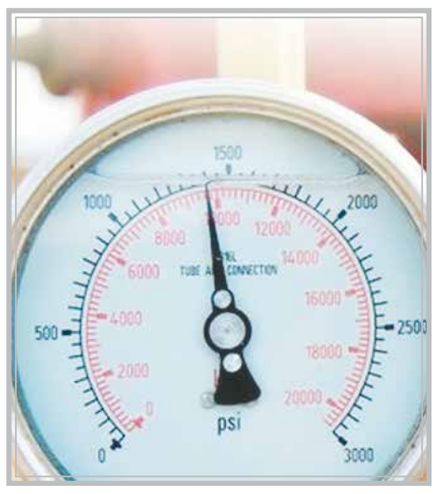

۶) خودتامینی گاز صنایع عمده از طریق ورود به حوزه بالادستی گاز با اولویت گازهای مشعل: با توجه به ذخایر بالای گاز کشور و در اولویت قرار نداشتن توسعه بخشی از میادین گازی به دلیل کمبود منابع مالی و نرخ پایین بازگشت سرمایه توسط مجموعه وزارت نفت و از سوی دیگر سهم بیش از ۲۰ درصدی از مصرف گاز طبیعی توسط صنایع عمده، پیشنهاد می‌شود همانند نیروگاه‌های خودتامین برق، گاز مورد نیاز این صنایع (سوخت و خوراک) به صورت خودتامین از طریق سرمایه‌گذاری صنایع عمده در حوزه بالادستی گاز ابتدا در طرح‌های جمع‌آوری گازهای مشعل و در گام بعد، توسعه میادین کوچک گازی انجام گردد.

۷) تامین مالی توسعه میادین بالادستی از محل صادرات: با توجه به قیمت پایین گاز در کشور، نرخ بازگشت سرمایه‌گذاری در میادین گازی به ویژه میادین فاقد میعانات گازی بسیار پایین بوده (برخلاف میادین نفتی) و لذا فاقد توجیه اقتصادی قوی هستند. با توجه به کمبود منابع مالی برای توسعه میادین، پیشنهاد می‌شود در تنظیم قرارداد توسعه میدان اجازه صادرات بخشی از تولید میدان به کشورهای منطقه به سرمایه گذار داده شود که به دلیل امکان بازگشت سرمایه‌گذاری از محل عایدی میدان، انگیزه لازم برای سرمایه گذاری را ایجاد می‌کند.

۸) رصد و پایش مستمر مصرف گاز در بخش های مختلف: یکی از پیش‌نیازهای مدیریت مصرف و تعرفه‌گذاری مشترکین، رصد و پایش مستمر مصرف گاز در بخش‌های مختلف به ویژه بخش ساختمان و صنعت است. به عنوان مثال سامانه ملی پایش اطلاعات انرژی ساختمان‌ها یکی از این پیش نیازها است که طبق آئین‌نامه اجرایی ماده (۴۴) برنامه توسعه ششم پایه‌ریزی‌شده است. در صورت راه‌اندازی، این سامانه می‌تواند مصرف گاز هر ساختمان به تفکیک هر واحد را اندازه‌گیری نماید و زیرساخت لازم برای تعیین الگوی مصرف و برچسب انرژی ساختمان را فراهم نماید. همچنین ابزار لازم برای این منظور هوشمندسازی کنتورهای گاز است.

۹) کارآمدسازی تعرفه گذاری گاز طبیعی: ساختار فعلی تعرفه‌گذاری بخش خانگی ناظر به میزان مصرف و بخش صنعت ناظر به نوع واحد تولیدی فاقد کارآمدی لازم جهت تحقق اهداف سیاست‌گذار است. بدین منظور تعرفه‌گذاری فعلی در بخش صنعت که صرفا دارای سه تفکیک کلی است، بایستی با جزئیات و وضوح بیشتر و بر اساس شاخص‌هایی نظیر سهم درآمد محصولات صادراتی صنایع به کل درآمد، شدت انرژی و سهم هزینه گاز در قیمت تمام شده محصولات، بازتعریف شود. در بخش خانگی نیز ضمن منطقی ساختن و تعریف درست ساختار پلکان‌های تعریف شده بر اساس شرایط کنونی ساختمان ها باید به گونه‌ای اصلاح شود که تفاوت معنادار قیمتی بین پلکان‌های پرمصرف و کم‌مصرف از طریق روش‌هایی نظیر تغییر در ساختار الگوی تعرفه‌گذاری برای مشترکان بالاتر از الگوی مصرف ایجاد شود.

۱۰) فرهنگ‌سازی عمومی برای مصرف بهینه انرژی: با توجه به سهم پایین هزینه گاز از کل هزینه‌های خانوار، بعضا حساسیت جامعه نسبت به مدیریت مصرف گاز و بهینه‌سازی اندک است و در این میان، اقدامات ناظر به فرهنگ‌سازی عمومی از رسانه‌ها، شبکه‌های اجتماعی و مدارس بایستی به صورت مستمر در دستور کار قرار گیرد. تجربه کشورهای مختلف جهان و به ویژه تجربه مدیریت اوج مصرف برق در تابستان جاری در کشور موید این موضوع است.

خرید خانه را از یک متر شروع کنید!

موضوع بورس مسکن در سال‌های اخیر توسط شهرداری، وزارت راه و شهرسازی و سازمان بورس مطرح شده اما تا امروز به سرانجام نرسیده است؛ طبق این طرح افراد می‌توانند به متراژی که توانایی پرداخت قیمت آن را دارند یونیت (واحدی از متراژ منزل) خریداری کنند و بعد از چند سال امکان مالکیت واحد را فراهم آورند. حالا به تازگی شهردار تهران خبر داده که نرم‌افزار بورس مسکن آماده شده و باید به بازار سرمایه بپیوندد؛ موضوعی که دوباره خرید متری خانه را به کانون توجه بازگرداند.

به گزارش ایسنا، با توجه به رشدهای ادواری بازار مسکن، معمولا تعدادی از متقاضیان از خرید خانه جا می‌مانند. در دهه‌های اخیر معمولا چهار تا پنج سال یک بار این اتفاق می‌افتد که قیمت مسکن تحت تاثیر تورم و رشد بازارهای موازی به یکباره دچار جهش می‌شود و ارزش روز دارایی مردم در مقایسه با رشد قیمت خانه دچار افت می‌شود.

ایده‌ی بورس املاک و مستغلات در سال‌های اخیر مدنظر سازمان بورس، شورای عالی بورس، وزارت راه و شهرسازی، مدیریت شهری و تشکل‌های بخش خصوصی بود و حتی ساز و کار اجرایی آن در مقاطعی تهیه شد اما شکل اجرایی جدی به خود نگرفت. از سال ۱۳۹۹ این موضوع مطرح شد که بورس مسکن می‌تواند ارزش سرمایه مردم را در برابر تورم عمومی حفظ کند. با توجه به این‌که معمولا بازار مسکن با تورم عمومی رشد می‌کند، حکم سپر تورمی را دارد. اما ممکن است برخی افراد سرمایه‌ی کافی برای خرید خانه نداشته باشند که در بورس مسکن می‌توانند به متراژ مشخصی سهام خریداری کنند. سرمایه‌گذاری در بورس مسکن می‌تواند با کمترین سرمایه از طریق خرید یونیت انجام شود.

سال ۱۳۹۹ موضوع بورس مسکن تحت عنوان صندوق‌های زمین و ساختمان مطرح شد که به دلیل یک مشکل آیین‌نامه‌ای، سال‌ها متوقف بود. اصلاح آیین‌نامه در کمیسیون تخصصی دولت وقت انجام شد اما به سرانجام نرسید.

دو سال قبل اوراق سلف بازار مسکن طی همکاری وزارت راه و شهرسازی و بورس کالا طراحی و اعلام شد که به زودی در یک پروژه عملیاتی می‌شود. بر اساس این ایده ارزش تمام شده ساخت یک واحد یا یک پروژه تبدیل به ورقه‌های کوچک بهادار می‌شود و در بازار توسط انبوه‌ساز عرضه می‌شود. بورس مسکن یکی از روش‌های کاهش وابستگی بازار مسکن به سیستم بانکی عنوان می‌شود.

به تازگی علیرضا زاکانی- شهردار تهران مجددا موضوع بورس مسکن را مطرح کرده است. به گفته شهردار تهران در شرایط تورمی، سرمایه مردم مثل یخ آب می‌شود اما خرید متری مسکن از طریق بازار سرمایه این امکان را فراهم می‌کند تا ارزش پول حفظ شود. ممکن است یک فرد ۱۰ متر، ۲۰ متر یا ۵۰ متر از یک واحد را بخرد و طی چند سال بتواند مالکیت کامل یک واحد را از آن خود کند.

فروش متری مسکن از طریق بورس در چند سال اخیر مطرح شده اما مجال اجرا پیدا نکرده است. اخیرا شهردار تهران از اقداماتی برای عملیاتی شدن این موضوع خبر داده است. علیرضا زاکانی با اشاره به ظرفیت مسکن در حفظ ارزش سرمایه‌های مردم گفته است: نرم‌افزار بورس مسکن را آماده کرده‌ایم و باید